

Umalo iste plave

John O'Donnell

Smjesta je prepoznaš. Imitacija medvjedića koji se njiše na jeftinom lancu. U omotnici je i komadić papira, nepoznat telefonski broj nadrljan kemijskom.

„Molim te, nemoj, Olivia“, veli Donald kad mu to kažeš.

„Ali ti si insistirala da govorimo o njemu, o tvome mužu kad se to dogodilo, o čovjeku koji ti je bio muž prije zamalo dvije godine. *Ni jedne nepretražene stope*, sjećaš se? *To si rekla.*“

S druge strane žice tišina. „Nema je, Olivia. Nestala je“, napokon će Donald. Zamisljaš ga: polako odmahuje glavom. „Moraš naučiti tugovati“, kaže. A ti, prekidaš razgovor i odmjeravaš privjesak što ga držiš u ruci misleći da bi tugovati bila neka vrsta izdaje, i premda ti je Donald predložio da kontaktiraš policiju u vezi s omotnicom, znaš da nećeš poći natrag u zagušljivu nedjelotvornost policijske postaje, suočiti se s umornim licem krupnog detektiva Lehana, koji je prije šest mjeseci kazao da manjak podataka znači da se istraga obustavlja.

I onda ti to nikome ne kažeš, iako nazivaš taj broj, za svaki slučaj, i kad se na kraju veza prekine, tebi kao da je pao kamen sa srca.

Ali sljedeći put, oni ti odgovore.

Nove poruke pristižu iz strojeva jedna za drugom. Dvanaest ih je odbijenih, dvanaest raznih SMS-ova tipa ATM: to traje tri dana, ali on tako hoće, glas koji ti daje upute na gotovo savršenom engleskom. Kažeš mu njezino ime i da želiš s njom razgovarati, čuješ ga kako više nekome na drugom jeziku, gdje god bio taj koji odgovara na tvoj poziv, prije nego kaže: „U ovom trenutku to nije moguće, ali uskoro.“ Pitaš za nju, je li dobro, srce ti treperi u grudima. „Da, da“, nestrpljivo kaže on i onda opet govori o novcu i o tome gdje i kada će se sastati s tobom.

„I bez policije, da?“ veli on, a tebe na trenutak zbuni ta zbrkana sintaksa prije nego pristaneš.

„Bez policije“, ponovi on. „Ili bez djevojčice.“

Rano ujutro, čekaš ga na raskrižju. Mlađi je no što bi se reklo po glasu, čovjek smeđih očiju, vozi kombi, zaustavio se. Pokazuješ mu privjesak i veliku torbu s plastičnom vrećicom punom novčanica i on kimne i nagne se i otvori vrata kombija. Pod traper jaknom ima majicu s natpisom *Samo daj*, a pepeljara je groblje opušaka. U stražnjem dijelu kombija gomila praznih kaveza, ima ih na desetke, prljavih od ptičjeg i kojekakvog drugog izmeta, a dim cigarete među njegovim prstima ne može prikriti taj životinjski smrad.

Pitaš ga gdje je ona. „Uskoro“, kaže on pokazujući kroz vjetrobransko staklo na put pred sobom, a tvoje ruke čvrsto stežu veliku torbu dok se kombi drmusa po uskim seoskim putovima, a od straga klopoću kavezi. „Viša“, misliš ti, „sasvim sigurno će biti viša. I plavokosa, da, još uvijek plavokosa. Ali onaj kaput koji je imala na sebi, onaj što smo joj ga kupili Donald i ja, njezin najdraži, od smeđe umjetne kože sa cvjetnim vezom na rukavima, taj će joj kaput vjerojatno biti premalen. Na kraju grada iz unutrašnjosti, kombi skreće prema stambenom naselju. U sumrak, na zelenim površinama zatrpanim kostima mrtvih strojeva, igraju se djeca, a ti, iz navike, naginješ se prema naprijed da ih pobliže promotriš, da vidiš hoćeš li je prepoznati. Kombi ulazi u polukružni dio naselja i zaustavlja se pred najudaljenijom kućom. Mladić ti pokazuje kućna vrata ali ne kreće za tobom, i kad pozvoniš, kroz brušeno staklo na vratima vidiš kako ti ususret ide neki lik, i čuješ škljocaj zasuna.

Žena koja otvara vrata starija je od tebe: pramen čelično sive kose, bore na licu nalik na kakvu staru kartu. Ti opet pokazuješ privjesak i veliku torbu, i ona te pušta unutra, u usko predsoblje, mimo zatvorenih vrata, u dnevni boravak iz kojega čuješ tihe glasove i zvuk televizora i igru u punom jeku.

Ideš za ženom dolje u kuhinju. Skorjeli tanjuri trule u sudoperu. Zid iza štednjaka pun je masnih mrlja. Na prozorskoj klupici svira radio i zapadnjački glas, bogati misisipski bariton Chareleya Pridea pita: „Ide li tko u San Antone“? Žena izvuče stolac ispod stola i rukom ti pokaže neka sjedneš.

„A gdje je ona?“ pitaš ti glasnije no što si kanila.

Žena odmahne glavom, pravi se da nije razumjela.

„Evo“, kažeš i podigneš torbu na stol i protreseš je. „Tu je. Pogledajte.“

“Molim,“ dovikne žena iz predsoblja, a odozgor odgovara glas na jeziku koji ne prepoznaješ. Žena zatvori vrata i sjedne ti nasuprot.

„Čekamo“, veli i brzo ti se nasmiješi, a zatim pogleda ustranu.

Dječje traperice vise preko naslona stolice. Svira 'Folson Prison Blues'. Johnny Cash zvrnda po gitari. Musavi prozor podno kojega stoji radio gleda na mali stražnji vrt; gotovo se smračilo, no na neurednoj krpi trave nazire se preokrenut tricikl. Na kraju zida je drvena šupa zabravljena lokotom, na njoj je prozor zaštićen nečim nalik na žičanu mrežu.

Žena se naginje nad mobitel, njegova ledena svjetlost zrcali joj se na licu. U daljini, auto stane turirati, zapraska kroz ispušnu cijev i krene.

'Christine', govoriš joj. Ne prođe ni dan da joj to ne kažeš, da to ne ponavljaš sama sebi, kao da bi imenovanje gubitka moglo popuniti ispražnjen prostor, prostor koji biva sve širi, sve dublji od trenutka u *shopping mallu* kad si se osvrnula i ustanovila da ti je kći nestala.

Opet šuškaš sadržajem velike torbe; žena diže pogled s mobitela.

„Ime joj je Christine“, kažeš. „Jeste li to znali?“

U naselju, među kućama, laje pas. Laje i laje i laje, i potom prestane.

„Chris ... tine“, brižno ponovi žena, kimajući. „Da“, reče i vrati se mobitelu.

Sad Patsy Cline pjeva „Crazy“. Na pol slušajući, iznova baciš pogled na šupu. Pokraj prozora je nekakva izbočina, uzan otvor zaštićen rešetkom i ti se pitaš čemu bi to moglo služiti, kad najednom vidiš da se iza mreže nešto pomaklo.

Patsy pjeva što je grlo nosi, glas joj pritišću tuga i očaj. Opet se nešto pomaklo iza žičane mreže, jedanput, dvaput, nešto živo u toj šupi. Ustaneš. Odgurneš stolicu, a žena razrogači oči, prestrašeno. „Molim vas“, kaže uz umirujući pokret rukom, smirite se, *sve je pod kontrolom*.

„Ja samo ... moju ... samo želim ...“, kažeš ti upirući prstom izvan prozora, prema kraju vrta.

„Ne, ne“, veli žena ustajući. „Molim vas, gospođo“, kaže, ruka joj je još ispružena, kadli se vrata otvore te iz predsoblja što vodi u kuhinju, u do vratku, vidiš, stoji djevojčica žute kose koja joj pada na ramena kaputa od umjetne ovčje kože, s cvijećem na rukavu.

A Patsy je u punom zamahu, pjevuši o osamljenosti i tuzi. Žena te pogleda i gotovo ponosno upre prstom u djevojčicu. „Vaša kći“, kaže.

Koliko si često zamišljala taj prizor? Koliko si puta nastojala prizvati taj trenutak ponovnog sjedinjenja: kći ti trči ususret, baca se na tebe, a ti je privlačiš k sebi, mirišeš joj kosu, dah, kožu? Sada, u znak dobrodošlice, raširenih ruku krećeš prema njoj, hvataš dah, na tren ni riječ ne možeš izustiti. Djevojčica se koleba, zatim jurne k ženi i obgrli je, pritisne lice o najgornje dugme na ženinim trapericama. Žena slegne ramenima, nasmiješi ti se s bezglasnim polu-osmijehom – *djeca, a?* - sagne se, šapne nešto djevojčici u uho, očima pokaže prema torbi na stolu. Polaganom i sumnjičavom piruetom djevojčica se okrene prema tebi. Žena je malko gurne laktom i djevojčica polako prijeđe dužinu kuhinje. Nesigurno se nasloni na tebe, licem ti oprezno dodirne struk, a ti, grleći je, odmah znaš.

Patsyjin raskošni kontraalt sprema se za veliki suzni finale.

Ti gladiš djevojčicu po kosi, osjećaš da je lomna, suha, ogrubjela od jeftine boje za plavu kosu u kojoj se već nazire izrastak. Žena brzo izrekne nešto, nešto što ti ne razumiješ, na to djevojčica protiv svoje volje još čvršće ovije ruke oko tvoga struka. Nagneš se da joj nosom dodirneš glavu, spaziš tamni korijen kose, pokušavaš upiti njezin miris, premda znaš da nećeš prepoznati pomalo pljesniv vonj te djevojčice, njezin odstajali zadah.

Vani, golub kruži nad vrtom, debeljuškast siv lik što lebdi iznad šupe prije no što sleti. Nasadi se na izbočinu lepećući krilima. Tad začuješ drugi zvuk, isprva slabašan: to djevojčica tresne ramenima ispod kaputa. Stegneš je još čvršće, a ona se migolji, bori se, želi se osloboditi, ti je očajnički stežeš sve do trenutka kad se ona istrgne i jurne natrag kroz kuhinju te se baci na ženu koja je tiho prekori, a zatim pokuša smiriti, ali djevojčičin stisak ne popušta.

Patsy pjeva završno „crazy“, izvlači iz njega svaku mrvu bola i žaljenja.

Žena stoji s desne strane stola, gleda u tebe i mršti se, zastaje na tren prije no što iz torbe istrgne prepunu plastičnu vrećicu.

„Sad moraš ići“, kaže.

U sumrak, golub se pripija uz rešetku. Unutra u šupi, guraju se neki drugi, bore se za mjesto pred žičanom mrežom, rešetka se otvori, a golub nestane.

„Christine“, kažeš ti pružajući ruke prema njoj, preklinješ je: *molim te, uhvati me za ruku*. Djevojčica ponovo zacvili, čvršće no ikada priljubi se uz ženin struk.

A ti, premda znaš, ti ustrajno, opetovano ponavljaš „Christine“, govoriš djevojčici drukčijeg čela i previsokih jagodica i očiju umalo iste plave boje.